

SPRAWIEDLIWY HANDEL

BIULETYN INFORMACYJNY

STYCZEŃ 2014

Rok 2, Nr 3 30. Styczeń 2014 r.

STRONA INTERNETOWA NT. ETYCZNEGO FINANSOWANIA

Projekt PRICE ma już swoją stronę internetową. Pod adresem www.thepriceproject.org znajdują się szczegółowe informacje nt. Sprawiedliwego Handlu w kontekście Etycznego Finansowania i wiadomości związane z tym segmentem finansów. Można tam zapoznać się także z przewodnikami tematycznymi, zestawem narzędzi szkoleniowych oraz studiami przypadków dotyczących dobrych

i złych praktyk. W listopadzie 2013 roku pojawił się także pierwszy newsletter nt. Etycznego Finansowania.

Materiał będzie ukazywał się co sześć miesięcy w celu zapewnienia wszelkich informacji dotyczących postępów w realizacji projektu, dostarczenia interesujących wiadomości oraz wywiadów, terminów warsztatów i seminariów, a także innych interesujących informacji.

PIERWSZE ELEKTRONICZNE GŁOSOWANIE W PRAKTYCE WFTO

Podczas Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, które odbyło się w listopadzie 2013 roku, członkowie WFTO po raz pierwszy użyli systemu elektronicznego głosowania. Rezultaty są zaskakujące! EGM (Electronic General Meeting) okazał się bardzo skutecznym przedsięwzięciem. Udział w głosowaniu wzięło 70% uprawnionych, a zatem więcej niż

w większości dotychczasowych spotkań. Najliczniejszą reprezentację w spotkaniu mieli przedstawiciele Ameryki Południowej (80% uprawnionych), dalej z Afryki (77%), najmniej z Europy (66%). To uczyniło decyzje bardziej demokratycznymi! Wciąż jednak, jak zauważają organizatorzy i uczestnicy, jeszcze wiele można i trzeba udoskonalić, m.in. uprościć system głosowania, co będzie szczególnie istotne dla tych, którzy nie władają sprawnie zdobyciami najnowszej technologii. WFTO liczy aktualnie 476 członków z całego świata zrzeszonych w 5 regionalnych organizacjach. (więcej WFTO.com)

PODSUMOWANIE KAMPANII FT BEYOND 2015

Koniec roku 2013 był dobrym momentem na przyjrzenie się sukcesom kampanii Fair Trade Beyond 2015. Użyła ona poparcie 206 prezydentów miast, 124 przedstawicieli władz samorządowych, 275 organizacji społeczno-obywatelskich z 32 krajów. Projektem udało się zainteresować wielu przedstawicieli władz państwowych m.in. Francji, Brazylii, Szwecji, a także Komisarza ds. Rozwoju UE – Andrisa Piebalgsa

oraz Sekretarza Generalnego NZ – Ban Ki-moona. Postulaty kampanii zostały uwzględnione w raporcie Komitetu Narodów Zjednoczonych przedstawionym w maju 2013 roku Sekretarzowi Generalnemu. Potwierdzeniem słuszności działań podejmowanych w ramach kampanii jest list od Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych Ban Ki-moon'a skierowany do FTAO, w którym Sekretarz podkreśla, że postulaty kampanii dotyczące

W numerze

KOLEJNA POLSKA SZKOŁA PROMUJE
SPRAWIEDLIWY HANDEL

HARRIET LAMB HONOROWYM
CZŁONKIEM TRINITY HALL
CAMBRIDGE

FORUM SPRAWIEDLIWEGO HANDLU

BTC O ROZWOJU RUCHU FT
W POLSCE

25 LAT CERTYFIKACJI
W RAMACH SH

FAIR TRADE PEOPLE
– HASŁO NA WFTDay 2014

ODPOWIEDZIALNA TURYSTYKA

UNESCO ZAMIERZA WSPIERAĆ
ODPOWIEDZIALNĄ TURYSTYKĘ

SPRAWIEDLIWY HANDEL
W ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH

ODPOWIEDZIALNE SPOŁECZNE
ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

WTO – KROK W STRONĘ
SPRAWIEDLIWEGO HANDLU

O. CORSINI W POZNANIU

CYKL DEBAT Z KANDYDATAMI
NA EUROPOSŁÓW

PIZZA DEL MUNDO – POLSKA
MARKA FAIR TRADE

KOLEJNE ŚWIADECTWA
PRODUCENTÓW Z POŁUDNIA
W RAMACH V4FT

uwzględnienia wartości promowanych przez Ruch Fair Trade przy tworzenia nowego porządku działań NZ (po Milenijnych Celach Rozwoju) zostały dostrzeżone przez Narody Zjednoczone. Przynajmniej on, że w działaniach międzynarodowej wspólnoty na rzecz redukcji ubóstwa muszą być uwzględnione zasady uczciwości. Zaznaczył, że liczy na udział i wsparcie organizacji FT w działaniach „mających za zadanie tworzenie sprawiedliwego, zrównoważonego świata, w którym ludzie żyją z godnością i pełni nadziei”.

KOLEJNA POLSKA SZKOŁA PROMUJE SPRAWIEDLIWY HANDEL

27 listopada 2013 roku odbyło się uroczyste podpisanie deklaracji „Szkoła przyjazna dla Sprawiedliwego Handlu” przez II LO w Poznaniu. Z tej okazji w szkole został zorganizowany Dzień Sprawiedliwego Handlu, w ramach którego przygotowano salę o tematyce Fair Trade, wystawę plastyczną

oraz wystawę książek opowiadających o Ruchu SH. W uroczystościach brał udział rodzice, nauczyciele, uczniowie oraz goście, w tym przedstawiciel PSSH – Wojciech Zięba. Opowiedział on o działalności PSSH oraz przedsięwzięciach związanych z kampanią na rzecz FT w Poznaniu. Szkoła ma zamiar anga-

żować się promocję SH m.in. poprzez organizowanie prezentacji dotyczących FT na godzinach wychowawczych oraz wywiadówkach. Prowadzone działania mają na celu m.in. wypełnienie kryteriów przyznania tytułu „Szkoła Przyjazna dla Sprawiedliwego Handlu”.

HARRIET LAMB HONOROWYM CZŁONKIEM TRINITY HALL CAMBRIDGE

15 listopada 2013 roku [Harriet Lamb](#), Dyrektor Zarządzająca Fairtrade International, została honorowym członkiem uniwersytetu Trinity Hall Cambridge. Jest to tym większy zaszczyt, że po raz pierwszy tytuł ten został przyznany kobiecie. W ten sposób nagrodzono jej zaangażowanie w działania na rzecz sprawiedliwości społecznej.

W poprzedzającej nadanie tytułu laudacji Profesor Martin Daunton z Trinity Hall, podkreślił, że wielu absolwentów uczelni angażuje się w działalność publiczną. Jednak ogromną radość sprawia aktywność absolwentki nauk politycznych uczelni – Harriet Lamb. Ma ona wielkie zasługi na forum organizacji, którą Trinity Hall wspiera od lat.

FORUM SPRAWIEDLIWEGO HANDLU

4-5 listopada 2013 roku w Szwecji odbyło się Fair Trade Forum (Forum Sprawiedliwego Handlu), które co roku odbywa się w innym mieście. W ramach projektu V4FT Szwedzka organizacja FT zrzeszająca Sklepy Świata (Swedish Organization of the Fair Trade Retailers) i WFTO-Europe zorganizowała seminarium i debatę na temat polityki handlowej UE. W spotkaniach prowadzonych

przez Sergi Corbalan z Fair Trade Advocacy Office uczestniczyli przedstawiciele Parlamentu Europejskiego oraz parlamentu Szwecji. Wielu spośród 114 uczestników wyraziło swoje zainteresowanie Sprawiedliwym Handlem, jak również otrzymaniem Manifestu Fair Trade, który jest przygotowywany w ramach projektu VOTE 4FT.

BTC O ROZWOJU RUCHU FT W POLSCE

BTC TRADE FOR DEVELOPMENT

Belgijska organizacja BTC Trade for Development opublikowała w listopadzie 2013 artykuł na temat rodzącego się ruchu FT we Wschodniej Europie w tym w Polsce. Całość dostępna jest na [stronie](#) Belgijskiego BTC w trzech językach: holenderskim, francuskim i angielskim. Tekst powstał dzięki pomocy

przedstawicieli Ruchu SH z kilku krajów Europy Wschodniej – Czech, Polski, Węgier, Słowacji, Słowenii i krajów nadbałtyckich. Ukazane zostały podobieństwa i różnice między poszczególnymi krajami. Krótko scharakteryzowane zostały procesy tworzenia się i funkcjonowania FT wybranych państw. Warto przeczytać!

25 LAT CERTYFIKACJI W RAMACH SH

®

W 1978 roku Frans van der Hoff, holenderski misjonarz wraz z właścicielem agencji handlowej „Solidaridad” - Nico Roozen'em założyli pierwszą organizację certyfikującą produkty w ramach Sprawiedliwego Handlu – [Max Havelaar Netherlands](#). Nazwa pochodzi od imienia bohatera XIX wiecznej powieści krytykującej holenderską politykę kolonialną i wykorzystywanie rolników uprawiających kawę w Indonezji. Pierwszym produktem, który otrzymał certyfikat Max Havelaar

FAIR TRADE PEOPLE – HASŁO NA WFTDay 2014

Przypadający w bieżącym roku 10 maja Światowy Dzień Sprawiedliwego Handlu będzie świętem wszystkich ludzi zaangażowanych w promocję i rozwój Sprawiedliwego Handlu – producentów, sprzedawców, importerów, wolontariuszy, jak również konsumentów. Bez nich wszystkich Ruch FT nie zaistniałby na taką skalę, jak dziś. WFTO zamierza zorganizować obchody WFTDay angażując w jego przygotowanie organizacje FT z

całego świata, tak by przekaz na temat ich działalności dotarł możliwie daleko! Światowa Organizacja Sprawiedliwego Handlu już zachęca do planowania ob-

chodów, by rzeczywiście były one wyjątkowe, by pokazały jak wiele osób angażuje się w działalność na rzecz SH i jakie to ma oddziaływanie na życie wielu społeczności. Ma to być święto sukcesu FT! Obok WFTO głównymi organizatorami obchodów będą: Trade Aid Importers (Nowa Zealandia) i People Tree (Wielka Brytania) – dwie organizacje FT doświadczone w tego rodzaju przedsięwzięciach. Ideą jest, by wszyscy świętowali razem – producenci, handlowcy, konsumenci, by poczuli, że przez swoje starania wspólnie zmieniają świat krok po kroku.

ODPOWIEDZIALNA TURYSTYKA

Czy odpowiedzialna turystyka ma oznaczać rezygnację z wyjazdów w dalekie kraje dlatego, że wyjazd oznacza często przyczynianie się do zwiększania ubóstwa mieszkańców Południa? Czy widzimy w tle ludzi, którzy zatrudniani są m.in. jako personel hotelu za marne pieniądze? W dzisiejszych czasach pojawiły się pomysły na rozwiązanie tego problemu określane hasłem – „odpowiedzialna turystyka”. Jej udział w przemyśle turystycznym zwiększa się systematycznie (obecnie wynosi ok. 10%). Dotyczy ona zarówno sposobu prowadzenia biznesu turystycznego, jak również charakteru

podróżowania. Odpowiedzialna turystyka wiąże się z przestrzeganiem etycznych zasad przez organizatorów, jak też uczestników. Do rozwiązań stosowanych w ramach turystyki odpowiedzialnej należą m.in. wyjazdy połączone z wolontariatem, rozwiązania proekologiczne stosowane przez hotele, wybieranie przez biura podróży ekologicznego transportu, współpraca z lokalnymi dostawcami, w tym dostawcami produktów certyfikowanych w ramach Fair Trade.

Inicjatywy takie są monitorowane i nagradzane. W październiku 2013 roku zostały przyznane nagrody Wild Asia

Responsible Tourism. Tym razem konkurs zyskał wsparcie ze strony organizacji Travel Word – platformy na której promowane są etyczne standardy przemysłu turystycznego i odpowiedzialnego podróżowania. Nagrody przyznawane są w sześciu kategoriach: „Zaangażowanie i rozwój lokalnych wspólnot”, „Zachowanie dziedzictwa kulturowego”, „Ochrona naturalnych przestrzeni i zachowanie dziedzictwa naturalnego”, „Wydajność zużycia zasobów naturalnych”, „Najciekawsze zakwaterowanie”, „Najciekawsza organizacja wyjazdu”. Tematykę odpowiedzialnej turystyki rzeczowo prezentuje portal [post-turysta](#) zbudowany przez warszawski KIK.

25 LAT CERTYFIKACJI

« 2

zapewniający że rolnicy otrzymali godną zapłatę za jego produkcję, była kawa sprowadzona z Meksyku do Holandii. Na bazie systemu zaproponowanego przez Max Havelaar powstał system certyfikacji Fairtrade. MH Netherlands był jednym z założycieli Fairtrade Labeling Organization. Marka Fairtrade jest jedną z najlepiej rozpoznawalnych marek etycznych na świecie i spotykana jest na coraz większej liczbie produktów – kawie, herbacie, suszonych owocach, kwiatach, bananach itd. Jednak wciąż produkty FT stanowią jedynie ok. 1% sprzedawanych towarów w Europie. Jak mówi Harriet Lamb, „Zmiana handlu jest wyzwaniem tego stulecia”. ([Zobacz więcej](#))

UNESCO ZAMIERZA WSPIERAĆ ODPOWIEDZIALNĄ TURYSTYKĘ

26 listopada 2013 roku w Nowym Yorku, UNWTO i UNESCO podpisały porozumienie dotyczące wspólnego działania na rzecz odpowiedzialnej turystyki i ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego. Organizacje będą podejmowały wspólne, międzynarodowe inicjatywy promujące turystykę odpowiedzialną, które wspierać będą zarówno zachowanie bogactw naturalnych jak i kulturowego dorobku miejsc odwiedzanych, przyciągających w czasach globalizacji tysiące turystów. Sekretarz Generalny UNWTO Taleb Rifai podkreślił, że „turystyka odpowiedzialna może pełnić znaczącą rolę dla zachowywania, konserwacji i promo-

cji kulturowych i naturalnych zasobów, a porozumienie wzmocni nasze możliwości integracji odpowiedzialnej turystyki i ochrony dziedzictwa światowego”.

SPRAWIEDLIWY HANDEL W ZAMÓWIENIACH PUBLICZNYCH

15 stycznia 2014 w Parlamencie Europejskim przegłosowana została dyrektywa dotycząca zamówień publicznych, która daje możliwość władzom publicznym w całej Europie świadomie wybieranie produktów Sprawiedliwego Handlu, przy jednoczesnym braniu pod uwagę również innych kwestii zrównoważonego rozwoju przy określaniu warunków zamówień publicznych. Oznacza to, że władze publiczne mogą dać pierwszeństwo np. opcji Sprawiedliwego Handlu.

Głosowanie uwieńczyło prace zainicjowane trzy lata temu, w które zaangażowany był zarówno Parlament Europejski jak i Rada Europy.

Przy tej okazji serdecznie dziękujemy Europarlamentarzystom z Polski, którzy niejednokrotnie wyrażali poparcie dla Ruchu Fair Trade i przyczynili się do powstania nowej dyrektywy w obecnym kształcie. Do tej grupy należą w szczególności: Jerzy Buzek, Małgorzata Handzlik, Sidonia Jędrzejewska, Filip Kaczmarek.

Nowa dyrektywa w sprawie zamówień publicznych wejdzie w życie w marcu. Państwa członkowskie mają dwa lata na jej transpozycję do prawa krajowego. Więcej na ten temat na naszym facebooku.

ODPOWIEDZIALNE SPOŁECZNE ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

27 marca 2014 roku w Bremen odbędzie się międzynarodowa konferencja podsumowująca 3-letni projekt **LANDMARK** dotyczący odpowiedzialnych społecznie zamówień publicznych, realizowany z funduszy UE przez 6 partnerów z kilku krajów, w tym Belgii, Niemiec, Portugalii, Hiszpanii. W ramach projektu przedstawiciele władz samorządowych, organizacji pozarządowych, politycy, producenci i ich przedstawiciele szukali odpowiedzi na pytania dotyczące odpowiedzialnego realizowania prawa o zamówieniach publicznych, szans na jego realizację oraz próbowali wypracowywać modele weryfikacji łańcuchów dostaw. Konferencja realizowana będzie przy współpracy z projektem „Cotton on Fairtrade procurement” (www.fairprocurement.info). Spotkaniu towarzyszyć będzie wystawa **LANDMARK**, organizowana przez Europa Punkt Bremen, którą członkowie konferencji będą mogli zobaczyć w siedzibie regionalnego parlamentu, w centrum Bremen.

WTO – KROK W STRONĘ SPRAWIEDLIWEGO HANDLU

5 grudnia 2013 roku Światowa Organizacja Handlu (WTO) przyjęła na Bali pakiet działań, który prawdopodobnie jest najbardziej znaczącym osiągnięciem od czasu jej powstania w 1995 roku. Pakiet ten zwiększy dostęp do rynków dla rolników z krajów najslabiej rozwiniętych (w szczególności dla rolników uprawiających bawełnę) i tymczasowo pozwoli rządów na podjęcie działań mających na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa żywnościowego (kwestia ta będzie ponownie rozpatrzona za 2 lata).

Sergi Corbalán, dyrektor wykonawczy FTAO, stwierdził: „Traktujemy ten pakiet działań jako krok w dobrym kierunku. Nadal pozostaje jednak wiele do zrobienia, zanim przepisy WTO staną się narzędziem do zapewnienia zrównoważonych warunków życia dla wszystkich”.

Ruch Sprawiedliwego Handlu dołączył w październiku 2013 roku do szerokiej Koalicji organizacji społeczeństwa obywatelskiego, wzywającej WTO do wprowadzenia wymogów przedstawionych w deklaracji „**Food, Jobs and Sustainable Development First**” („Żywność, miejsca pracy i zrównoważony rozwój przede wszystkim”).

26 listopada 2013 r., kilka dni przed negocjacjami WTO na Bali, europejski sojusz ponad 50 organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym FTAO, zainaugurował „Alternative Trade Mandate”, domagający się zmiany paradygmatu polityki handlowej i inwestycyjnej Unii Europejskiej, na bardziej przyjazną zarówno dla ludzi jak i planety.

0. CORSINI W POZNANIU

W dniach 14-17 XII w Poznaniu miała miejsce wizyta o. Waltera Corsiniego, włoskiego zakonnika, należącego do wspólnoty Misjonarzy Sług Ubogich Trzeciego Świata, której cel oddaje już sama jej nazwa. Organizatorem wizyty było Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu, jej celem było budzenie świadomości wśród mieszkańców Poznania, w tym młodzieży szkolnej, na temat życia i problemów mieszkańców krajów ubogiego Południa. Jej brak jest podstawową barierą przy propagowaniu różnych form

pomocy, w tym Sprawiedliwego Handlu. Efektem tej wspólnej akcji było również przypomnienie mieszkańcom Poznania o działalności Stowarzyszenia, a także nawiązanie nowych kontaktów, które dają nadzieję na dalszą współpracę.

Otwarte spotkania z o. Walterem były nagłaśniane przez Radio Emaus, Radio Merkury oraz Przewodnik Katolicki. Relacje zamieszczono na wielu stronach internetowych. Relację z pobytu można obejrzeć także na [youtube](https://www.youtube.com).

CYKL DEBAT Z KANDYDATAMI NA EUROPOSŁÓW

Majowe wybory do Parlamentu Europejskiego stanowią okazję do przeprowadzenia publicznej debaty na temat zrównoważonego rozwoju i sytuacji marginalizowanych producentów z Południa w kontekście możliwości działań, jakie UE może podjąć w celu poprawy ich bytu.

Jednym z zadań projektu jest przeprowadzenie ankiety obrazującej podejście kandydatów do wymienionych zagadnień, powiązanej z debatą publiczną z przyszłymi Euro-Parlamentarzystami z 12 krajów europejskich. Zostaną oni zapytani o ich rozumienie zagadnień związanych ze zrównoważonym rozwojem, odpowiedzialną konsumpcją i Sprawiedliwym Handlem. Podobna kampania została przeprowadzona w czasie wyborów do EP w 2009 roku. W jej wyniku powstała sprawnie działająca grupa na rzecz Sprawiedliwego Handlu w Parlamencie Europejskim.

Organizacje i osoby zainteresowane zaangażowaniem się w prowadzenie debat z kandydatami na europosłów prosimy o kontakt: [info\[at\]sprawiedliwyhandel.pl](mailto:info[at]sprawiedliwyhandel.pl)

Rozpoczęty w 2013 roku projekt Vote for Fair Trade (V4FT) koordynowany jest przez Fairtrade International.

Za stronę merytoryczną odpowiada Fair Trade Advocacy Office (FTAO) z Brukseli. Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu jest jedną z 12 organizacji uczestniczących w projekcie. Projekt realizowany jest w latach 2013–2016.

PIZCA DEL MUNDO – POLSKA MARKA FAIR TRADE

Od 2012 r. dostępne są w Polsce produkty spożywcze pierwszej polskiej marki Fair Trade – *Pizca del Mundo*. Marka jest własnością małej rodzinnej firmy Szczypta Świata, prowadzonej przez Agnieszkę Bińkowską, wspieraną przez jej męża Borysa. Wszystkie produkty *Pizca del Mundo* posiadają trzy wyróżniające cechy:

- pochodzą ze spółdzielni bądź plantacji funkcjonujących w ramach Sprawiedli-

wego Handlu (w systemie Fairtrade lub Fair for Life),

- są organiczne (ich składniki pochodzą z upraw ekologicznych, posiadających certyfikat rolnictwa ekologicznego, tzw. euro-liść),
- są wysokiej jakości (np. w yerba mate nie ma patyczków i pyłu, kawa rozpuszczalna produkowana jest dzięki metodzie *freeze drying*, a kawa ziarnista pochodzi z wybranych spółdzielni Fair Trade i palona jest w niewielkich partiach w specjalistycznej palarni).

Gama produktów jest stopniowo rozbudowywana. Obok znakomitej kawy z Hon-

durasu i Peru w ofercie znajdziemy czekolady na gorąco, kawę rozpuszczalną, brazylijską yerba mate. Szczególną, niespotykaną dotąd na świecie propozycją, są mieszanki organicznej yerba mate z polskimi ziołami i suszonymi owocami z Podlasia. Agnieszka i Borys starają się też, aby produkty były przetwarzane w Polsce, co pozwala obniżyć ich cenę. Już dziś jest w kraju wykonywany proces palenia kawy oraz rozsywywania i mieszania yerba mate.

Gratulujemy pomysłu, trzymamy kciuki!

Redakcja biuletynu

KOLEJNE ŚWIADECTWA PRODUCENTÓW Z POŁUDNIA W RAMACH V4FT

W ramach kampanii Vote 4FT ukazały się kolejne świadectwa producentów Fair Trade, tym razem z Indii. W jednym z nich S.C. Mittal opowiada m.in. o konieczności ochrony środowiska. Filmy dostępne są na profilu facebook oraz na kanale U2B PSSH.

Wydawcą niniejszego Biuletynu jest PSSH organizacja członkowska WFTO.
www.sprawiedliwyhandel.pl

Materiał wydawany w ramach projektów PRICE i Vote4FT dofinansowanych ze środków UE.

Bieżące informacje na temat działalności Stowarzyszenia dostępne są [na naszym profilu FB](#).

Zespół redakcyjny: Karolina Brama, Anna Skowera, Tadeusz Makulski.

Kontakt: Info@sprawiedliwyhandel.pl